

208

"Tajne nauczanie - w czasie okupacji."

Handa Limińska

kl. III.
gimn. im.

- Marii Skonopnickiej -
w Tarnowcu.

- Tajne nauczanie podczas okupacji niemieckiej -

Rok 1943, był jednym z przypadających na smutne lata okupacji niemieckiej, która głęboko i krucho wryta się w serce każdego Polaka. Harunki życia i pracy były bolem bardzo trudne, a o naucę oficjalnej wogóle masy nie było. Jednak, pomimo ciągłych aresztowań i niebezpieczenia, młodzież polska pełna poświęceń i radości, z sercem pełnym hardu, dążyła przy pomocy

profesorów-patriotów do tego, aby
mimo zakazu móc uczyć się
i czerpać wiedzę dowdi. To był
cel młodych Polek i Polaków.

Początek nauki roe września
1943 d., przypada na rok, który
najkrwawiej i najboleśniej opisał
się w księgach dziejów z czasów okupacji.
Na jednej z bocznych ulic przedmieścia
-cia Warszawy, w gmachu szkoły
ponownej nr. 54 im. „Obszynki
Grochowskiej”, powstała nasza
wyśmiona, wymarzona, „tajna”
klasa. Pierwsza klasa gimnazjum.

Były nas razem trzydzieści chłopców
i dziewczynek, a wszyscy rozganieli
byliśmy pragnieniem ^{poznawania} ~~zabronionej~~
i zakazanej nauki. Mielismy długą
ładną klasę, na drugim piętrze,
umieszczonego osobno w wąskim koryta-
-mu, ograniczającym tylko z kancelarią
kierownika szkoły, salą przyrodniczą
i pokojem lekarskim. Mając makotó
ludzi - patriotów, mogliśmy uczyć się
spokojnie, wiedząc, że kierownik szkoły
rozstacza nad nami opiekunie skrzydła,
a całe gromadę profesorskie bacnym okiem
chroni nas przed kardym niebezpieczenstwem.
Jakiś oni naradali się, gdy szli

212

A2

do naszej „tajnej” klasy, aby nam dać wykład historii, geografii, Taczyny, zoologii czy literatury polskiej, której naucać zabroniono, podczas kiedy za wstępem, kądego domu czy na rogu ulicy, stał jak ze skały wykuty żandarm, grożący rewizją, biciem, a potem najprawdopodobniej rozstrzelaniem. Jakiż często w czasie lekcji tworzące nasu bladły, a serca bili niespokojnie, gdy na ulicy, tuż pod oknami rozlegał się preciągły ryk syreny samochodowej, który zwiastował zawsze niespodziewane wizytacji, na której za każdym razem dla nas niegroźna, gdyż na liście szkoły figurowałyśmy jako klasa VII b, a na czym innym nigdy nas nie złapali. Pełna niebezpieczenstwa i często myjkowna była droga do szkoły naszych koleżanek i kolegów, którzy mieszkały dorywczo daleko. Ja sama, jadąc tramwajem do „naszej tajnej” klasy na naukę, często miałam teckę wypchaną zakarowaną lekturą i książkami klasy piątej gimnazjalnej. Stojąc na pomoście jadącego wagonu, zdawałam sobie jasno sprawę, że w każdej chwili moje mi grozić niebezpieczenstwo, ale patrząc w nie

213

A3

razem dla nas niegroźne, gdyż na liście szkoły figurowałyśmy jako klasa VII b, a na czym innym nigdy nas nie złapali. Pełna niebezpieczenstwa i często myjkowna była droga do szkoły naszych koleżanek i kolegów, którzy mieszkały dorywczo daleko. Ja sama, jadąc tramwajem do „naszej tajnej” klasy na naukę, często miałam teckę wypchaną zakarowaną lekturą i książkami klasy piątej gimnazjalnej. Stojąc na pomoście jadącego wagonu, zdawałam sobie jasno sprawę, że w każdej chwili moje mi grozić niebezpieczenstwo, ale patrząc w nie

214

Alt

w przyszłość wierzętam jaki my wszyscy,
którzy nasze życia narodizmy
i życia naszych nieocenionych profesorów
dla zdobycia wiedzy, że rokrocznie
nauka odryska wdawnąć jak
mówiący oczyzna nasza. Cały rok
szkolny pełen przygód, niebezpieczeństw,
aresztowań i poświęceń, zakończony
został patriotycznie uroczysteie
w jednym z ostatnich dni ^{czwartek} 1944 r.

Wtedy ujrzeliśmy pieroszy raz nasze
-go dyrektora, zarządzającego
"kompletami." Podczas gdy my dieci
Warszawy, wygłaszaliśmy cykl
wierry o naszej stolicy zbroconej

215

krwą męczenniką, gdy sprawaliśmy
zbroję "Rote" i "feszne Polska nie
zginęła", tuarze rosyjskich żałob
były trami, a za oknem syrena
syrena auta żandarmii. Nimo
trudów, posłużeni i kwi, wykwalismy!
Nasz biedny dyrektor nie dolekotał.
Wywieziony z Warszawy, rodzinnego
ogniada, zginął od kuli okupanta.
na zogiej obecynie, ale pamięć o
nim przelewa w nas rosyjskich,
w nas, którzy dążeliśmy do tego,
aby móc ponieść wiedzę, aby być wolnym
i aby miłować Boga i Jezusza.